

hogyan hajtották végre. Ezen túl igyekszem bemutatni az általuk tapasztaltakat, illetve, milyen tanulságokat szűrtek le a művelet során.

Ilés-Muszka Andrea (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

A birkai helyőrség Kárpát-medencei kapcsolatai

Az 1930-as évektől napjainkig, időről időre a hazai kutatás érdeklődésének középpontjába kerül a honfoglaló magyarok és a vikingek kapcsolatának kérdése. Egyre több, kisebb-nagyobb tanulmány születik a Kárpát-medencében előkerült, skandináv eredetűnek vélt 10-11. századi leletekről, illetve a Skandinávia területén napvilágot látott steppei és Kárpát-medencei tárgyakkal párhuzamba állítható emlékekről. Az eredményekből kifolyólag – bár különböző koncepciók alapján – feltételezhető, hogy nem csak a honfoglalás előtti időszakban, hanem azt követően, a 10. századi magyarság számára is fontos kapcsolatot jelenthettek az északi államok, beleértve a Kijevi Rusz államot is.

A forrásokból is jól ismert, kelet-közép svédországi Birka az egyik legjelentősebb város az ősi skandináv települések között, így nem meglepő, hogy a területen folytatott ásatások már igen korán, a 17. század folyamán elkezdődtek. A kutatás mind a mai napig folyamatos a területen, mely magába foglalja a régebbi feltárások anyagának újraértékelését, valamint a természettudományos vizsgálatok alkalmazását is.

Legutóbb Charlotte Hedenstierna-Jonson és Lena Holmquist Olausson munkássága nyomán, a birkai helyőrség területén előkerült steppei hatást mutató tárgyak kapcsán merült fel a keleti területekkel folytatott kapcsolatrendszer újabb vizsgálata. A helyőrségben ruha, fegyver, öv- és tarsolyveret, több nyíltegez vas alkatrészét – mint például homokóra alakú tegezvasalásokat – nyéltüskés nyílhegyeket és íjászgyűrűt találtak. Előkerültek palmettamintás szív, pajzs, csepp, kör, egymásba illeszthető téglalap és alul áttört szerelékek, középpontos négyzetes, szárnyas és lekerekített sarkú háromszög alakú veretek, szíjvégek, csatok, valamint négyzet alakú, alul áttört övveretek. A felszínre került leletek nem csak az oroszországi és ukrainai térség emlékéanyagával mutatnak összeköttetést, hanem a Kárpát-medenceivel is, sőt feltehetően egy komolyabb kapcsolat bizonyítékai is napvilágot láttak. Kutatásom célja tehát, hogy a 10. századi Kárpát-medencei anyagot felgyűjtve és párhuzamba állítva a birkai tárgyakkal, választ keressek arra a kérdésre, hogy a két nép között milyen szintű kapcsolat alakult ki a 10. század folyamán.

Konkoly Sándor (PTE Szentágothai Szakkollégium Egyesület)

A titokzatos római erőd: contra Florentiam

A történészeket és a római koros régészeket régóta foglalkoztatja contra Florentiam problematikája. A rendelkezésünkre álló források meglehetősen szerények, a lappangó erősség azonosítását csupán egyetlen bejegyzés segítheti. A